

آذری انکاره ای موهوم

اخیرا مقاله ای تحت عنوان زبان آذربایجان توسط شخصی به نام دکتر منوچهر مرتضوی منتشر شد. مقاله چنین آغاز می شود:

«سرزمین آذربایجان از روزگاردیرین دستخوش پیش آمدهای کمرشکن و آماج تیر حوادث بوده ولی هیچ یک از این پیش آمدها و حوادث به اندازه تغییر زبان ایرانی این سرزمین و غلبه بیگانگان بر زبان آذری تاثیرانگیز و پراهمیت نبوده است.» مولف این مقاله در ادامه آن به شرح و بسط و ابداع این زبان ایرانی و آریایی می پردازد:

«اگر امروز مردم آذربایجان به زبانی که ممزوجی (!) از زبان آذری (!) و یک زبان بیگانه (ترکی) است سخن می گویند در روزگار گذشته، که چندان از روزگار ما دور نیست، یعنی تا عهد صفویه به زبان آذری که زبان صد درصد (!!!) ایرانی بوده تکلم می کرده اند و بعد از این که قالب زبان و جامعه گفتارشان تحت تاثیر عواملی که بحث درباره آنها از حوصله این مقال بیرون است (!!!) عوض شد، طرز فکر و تعبیر و روح و زبانشان همچنان ایرانی ماند و از ترکیب استخوان بندی زبان بیگانه با مواد و روح زبان آذری (!) زبانی خاص و ممتاز به وجود آمد که اگر چه استخوان بندی ترکی دارد ولی برای ترکان به دشواری مفهوم است (!!!) و از سوی دیگر، زبان آذری نیز محسوب نمی شود و به همین علت بهتر است آن را زبان کنونی آذربایجان بنامیم.» نکته ای که در اینجا برای ما مجهول است این است که روح و زبان یک ملت در چه شرایطی ایرانی و چه موقع انیرانی است و چرا نویسندگان از بحث درباره عوامل تغییر دهنده زبان موهوم آذری سخن به میان نمی آورد. نویسندگان در ادامه چنین می آورد:

«زبان آذری متروک شد ولی هم چنان «آتشی که نمیرد» همیشه در دل مردم آذربایجان فروزان است. آثار و طرز اندیشه و تعبیر ایرانی نیز از تار و پود زبان کنونی آذربایجان نمایان می باشد و اگر زبان کنونی آذربایجان را به منزله انسانی تصور کنیم، استخوان بندی و ترکیب و شکل اعضایش ترکی و رگ و پی و خون و گوشت و بالاتر از همه روحش ایرانی و آذری است، و اگر گل رفته و گلستان خراب شده است، بوی گل را از گلاب و بقایا و مواد زبان آذری و تعبییرات و اصطلاحات زبیا و طرز تلفظ آن زبان را (که به غلط لهجه ترکی می خوانند!!!) در زبان کنونی می توانیم بجوییم.» در این بخش از مقاله نویسنده اوج درک و شناخت خود از گذشته و حال زبان آذربایجان را به رخ اجداد خود - کسروی ها و عنایت الله رضا ها- می کشد. جناب دکتر یقین نمی داند که زبان ترکی آذربایجانی همانند سایر اعضای خانواده زبان های ترکی جزء زبان های اورال آلتایی و التصاقی است و در گرامر آن علی رغم تحریف های هنگفتی که بر آن روا داشته شده کمترین اثری از قواعد زبان های بیگانه به خصوص زبان های تحلیلی مانند فارسی کنونی و ارمنی دیده نمی شود. حال چگونه جناب آقای دکتر این چنین به شرح و بسط آناتومی زبان ملت آذربایجان می پردازد جای بسی شگفتی است. در ادامه مقاله نویسنده، محققان جوان را به تداوم این راه مقدس (!) فرا می خواند و چنین می گوید:

«کامل شدن تحقیقات در این زمینه و گردآمدن کلیه اسناد و مدارکی که موید و ثابت کننده سوابق زبان اصلی و دیرین آذربایجان و زمان تحقیقی یا تقریبی تحول قطعی (!) زبان دیرین به زبان کنونی آذربایجان باشد، و غلبه مواد لفظی و معنوی ایرانی را بر مواد ترکی در زبان کنونی بنماید، تحولی را که در عکس جهتی که منجر به غلبه زبان بیگانه بر زبان اصلی و ایرانی آذربایجان (زبان آذری) شد، یعنی در جهت ترویج و توسعه ای زبان فارسی شروع شده تسریع خواهد کرد.» در این بخش چند نکته مهم قابل بحث است که به شرح زیر است:

جناب دکتر و همراهان تا کنون هیچ مدرک قابل قبولی در ثبوت ادعاهای واهی خود به دست نیاورده اند و از این به بعد درصدد انجام این کار اند و تمام سخنان ایشان بر اساس فرمایشات کسروی و امثالهم (ره) در مورد آذربایجان است. طبق سخنان نویسنده در این بخش تورک بودن و ایرانی بودن منافی یکدیگر و دو عامل متناقض است! به عبارت دیگر جناب دکتر هنوز نمی توانند مردم آذربایجان را به صورتی که بوده و هستند در چارچوب کشور ایران بپذیرند و شرایطی برای اهداء درجه شهروندی بالاتر به تورک های ایرانی قائل هستند! یا اینکه مردم آذربایجان را که در طول تاریخ همواره وفاداری خود را به سرزمین خود ثابت کرده و از هیچ فداکاری در راه میهن خود دریغ نکرده اند به چشم یک غده سرطانی می نگرند که مایه ننگ تمدن آریایی ایشان در مجامع بین المللی است و باید هرچه سریع تر مورد درمان واقع شود تا ایرانی عاری از ترک و تازی داشته باشیم !!!

مقاله این چنین ادامه می یابد: «از مجموع تحقیقاتی (?) که تاکنون در مورد زبان آذربایجان (اعم از زبان دیرین یا زبان کنونی) به عمل آمده است نتایج زیر گرفته می شود:

- مردم آذربایجان در گذشته به زبانی که یکی از زبان های ایرانی (یا لهجه ای از لهجه های زبان ایرانی) بوده سخن می گفته اند و ما این زبان را زبان آذری می نامیم.» حال حتما جناب دکتر از مردم آذربایجان به خاطر اعطای این نام به زبان آنها و نجات آن از بی نام بودن انتظار سپاس نیز دارند!

«- زبان آذری مثل زبان کنونی آذربایجان و پیش از آن، دارای لهجه های مختلف و متعدد بوده است.

- چنان که اشاره کردیم زبان دیرین مردم آذربایجان آذری، از شعب زبان ایرانی بوده و همان طور که زبان کنونی آذربایجان دارای لهجه های متعدد است و زبان مردم تبریز یا زبان مردم اردبیل و مراغه از لحاظ طرز تلفظ و بعضی واژه های اختصاصی یا اصطلاحی تفاوت هایی دارد، زبان آذری نیز شعب متعدد داشته است و مردم شهرها و ده های آذربایجان به لهجه های گوناگون این زبان سخن می گفته اند و به نظر می رسد. اختلافی که بین لهجه های فرعی زبان کنونی آذربایجان وجود دارد معلول اختلافی باشد که بین لهجه های زبان دیرین مردم نقاط مختلف این سامان وجود داشته است. ادامه در صفحه ۲

آغلارام اوز گونومه

گوله رم اوز گونومه

فلک دوشسه ییمه

سالارام اوز گونومه

تیر خبرها

- مناقشه قره باغ در سازمان ملل

- جشنواره موسیقی محلی آذربایجان در سلماس برگزار می شود

- انتشارات اندیشه نو برگزار می کند

- برگزاری همایش آچیل سحر در کانون مطالعات آذربایجان شناسی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اورمیه

اعتراض اتحادیه اروپا به بازداشت های اخیر در ایران

سفارت هلند در تهران، به عنوان دفتر نمایندگی دولتی که ریاست دوره ای اتحادیه اروپا را به عهده دارد، بیانیه ای اعتراض آمیز از جانب این اتحادیه به وزارت امور خارجه ایران تسلیم کرده است که در آن نسبت به بازداشت شماری از روزنامه نگاران، دست اندرکاران سایتهای اینترنتی، فعالان تشکلهای مستقل فعال در زمینه های امور اجتماعی و حقوق بشر و پیروان اقلیتهای مذهبی در ایران و ارباب این افراد، اعتراض شده است

یک روزنامه نگار ترکمن در کرکوک ترور شد

یک روزنامه نگار ترکمن در پی وقوع حمله تروریستی علیه وی، زخمی شد. به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، یک خبرنگار ترکمن در شهر کرکوک عراق، از حمله افراد ناشناس جان سالم به در برد. به گزارش خبرنگاری آسوشیتدپرس از کرکوک، این خبرنگار در حالی هدف تیراندازی افراد ناشناس قرار گرفت که در حال خروج از دفتر هفته نامه «ترکمن الی» بوده است. هنوز هیچ گروهی مسئولیت این حمله را برعهده نگرفته است. گفتنی است؛ شهر کرکوک در حدود ۲۹۰ کیلومتری شمال بغداد، پایتخت عراق، قرار دارد

سفیر جمهوری آذربایجان در ایران خبر داد:

رییس جمهور بعد از ۲۰ ژانویه به ایران سفر می کند

سفیر جمهوری آذربایجان در ایران گفت: الهام علی اف، رییس جمهور آذربایجان ۲۰ ژانویه به بعد برای دیدار و گفتگو با مسوولین عالی رتبه ایران به این کشور سفر می کند. به گزارش خبرنگاری دانشجویان ایران (ایسنا)، حسن اف، سفیر جمهوری آذربایجان در ایران در جمع خبرنگاران در تبریز افزود: این سفر به دنبال سفر رییس جمهور ایران به آذربایجان صورت می گیرد. وی گفت: در سفر سید محمد خاتمی به کشور آذربایجان ۱۰ سند بین دو کشور امضا شده که امیدواریم سفر الهام علی اف نیز پربار باشد. وی همچنین گفت: رییس جمهور آذربایجان در سفر خود به ایران از تبریز نیز دیدن خواهد کرد

ادامه از صفحه اول (آذری انگاره ای موهوم)

داشته. «جناب دکتر فرمایشات قبلی خود را مقبول همه می پندارند که پیشتر رفته و به توضیح لهجه ها و گویش های زبان موهوم آذری نیز می پردازند و آنرا پایه و اساس نتیجه گیری های بعدی و شرح مسائلی قرار می دهد که دلایل آن بر همگان مشخص است و نیازی به توضیح ایشان ندارد.

«گوبندگان آذربایجان مثل شاعران دیگر نقاط ایران به فارسی دری شعر می گفته اند ولی گاهگاهی تفنن کرده (!)، به زبان محلی و لهجه آذری (!) شهر خود نیز شعر سروده اند و این اشعار، که نمونه های آن به لهجه ای آذری تبریز و اردبیل و مراغه احتمالا (!!!) در دست است، با صرف نظر از تحریفاتی که به دست نساخ به عمل آمده و به فارسی دری نزدیکتر شده اند، نمونه زبان آذری یا زبان دیرین آذربایجان به شمار می روند.» در این قسمت نویسنده به تناقض قابل بحثی می رسد که در آن پدیده ای را که در سطور بالاتر آنرا زبان نامیده بود و در وجود آن اصرار بسیاری داشت لهجه می نامد. جدای مساله متناقض گویی که کاملاً طبیعی است، نکته دیگری قابل توجه است که نویسنده نمونه های جهانی و ارزشمند ادبیات تورکی آذربایجانی (آثار شاعران گرانقدری چون عمادالدین نسیمی، محمد فضولی، نباتی و...) را در حد تفنن می داند!

«مقارن تشکیل سلسله صفویان، زبان ترکی در آذربایجان جانشین زبان آذری شد (!) و رسمیت زبان ترکی در دربار صفویه و نفوذ و تقرب ترکان در پیشگاه سلطان صفوی و عوامل دیگر موجب شد که زبان ایرانی مردم این سامان جای خود را به زبان بیگانه ترکی سپارد.» «مقارن موسسین سلسله صفوی و اجداد آنان آذربایجانی (اردبیلی) بوده اند. بنابراین به زبانی که در آن دوره زمانی در آذربایجان رایج بوده (طبق نظر دکتر منوچهری، آذری!) سخن می گفته اند و طبیعتاً باید در دربار خود نیز به همان زبان تکلم می کرده اند. حال چه دلیلی وجود دارد که شاه اسماعیل صفوی موسس صفویه زبان دیگری را زبان دربار خود نموده و به این نیز بسنده نکرده و حتی به زبان تورکی آذربایجانی اشعاری پر محتوا بسراید؟!»

انتشارات اندیشه نو برگزار می کند

به مناسبت ۲۶ آذر روز کتاب آذربایجان نمایشگاهی در محل انتشارات اندیشه نو برپا میشود. شرکت کنندگان در این نمایشگاه می توانند از تخفیف ویژه استفاده نمایند. برخی از کتاب ها نیز به صورت رایگان در اختیار شرکت کنندگان قرار داده می شود. آدرس و شماره تماس در صفحه آخر قید شده است.

حصار پیرامونی یکی از ۱۲ پایتخت سلاطین تکه تکه شده است

به دنبال انجام کاوشها و مطالعات باستانشناسانه بر روی عکس هوایی مربوط به زمان پهلوی، حصار قدیم مراغه قدیم شناسایی شد. ناصر زواری - مدیر میراث فرهنگی و گردشگری مراغه - گفت: این حصار تاریخی قطعاً به اواخر دوره صفویه و اوایل قاجاریه مربوط است و با توجه به انجام ساخت و سازهای متعدد پس از آن هم اکنون به صورت تکه تکه می باشد. وی گفت: برپایه شواهد موجود، مراغه قدیم دارای پنج دروازه خروجی بوده که هم اکنون چهار مورد از آنها شناسایی شده است. وی با بیان اینکه مطالعات صورت گرفته هنوز کامل نشده است، گفت: در حال حاضر بقایای این حصار تاریخی در پنج نقطه شهر مراغه و در محلات دروازه شجاع الدوله و میدان کوزه خانه کشف شده؛ ولی مساحت کلی آن هنوز مشخص نشده است او مساحت کلی بافت تاریخی مراغه را ۱۲ هکتار اعلام کرد و گفت: این بافت شامل ۱۳ باب سرا و کاروانسرا، ۳ باب حمام تاریخی، ۳ مسجد قدیمی، ۲ برج، ۴ میدان و تعداد کثیری بنای قدیمی، خانه تاریخی و مفازه سنگی تاریخی است. مراغه جزو ۱۲ شهر کشور است که در دوره ای از تاریخ به عنوان پایتخت سلاطین مورد توجه قرار گرفته است

استاندار اردبیل: در تحکیم روابط با جمهوری آذربایجان مصمم هستیم

استاندار اردبیل، گفت: برای تحکیم روابط با جمهوری آذربایجان مصمم هستیم و هم گام و همسو با استان های همجوار جمهوری آذربایجان حرکت سازنده و پویایی را در روابط اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به کار خواهیم گرفت. جواد نگارنده، در اجلاس مشترک استانداران و مدیران استان های هم مرز با جمهوری آذربایجان، گفت: واگذاری امور به استان ها توسعه روابط بسیاری از مسائل مربوط به تحکیم روابط کشورهای همسایه به استان ها واگذار شده و باید استان های هم جوار نیز علائق خود را در توسعه روابط با جمهوری آذربایجان نشان داده و اعتماد عمومی دولت مردان آذربایجان را جلب نمایند.

فرهنگستان زبان و ادب فارسی ۷۵ میلیون تومان بودجه گرفت

هیات وزیران مبلغ ۷۵ میلیون تومان به فرهنگستان زبان و ادب فارسی اختصاص داد. هیات وزیران بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۵۵) قانون محاسبات عمومی کشور مبلغ یادشده به این فرهنگستان اختصاص داد. متن مصوبه هیات وزیران به شرح زیر است: «مبلغ هفتصد و پنجاه میلیون (۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبارات ردیف (۵۰۳۰۱) هزینه های پیش بینی نشده) قانون بودجه سال ۱۳۸۳ کل کشور، بابت کسری هزینه های جاری، در اختیار فرهنگستان زبان و ادب فارسی قرار گیرد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، برابر قوانین و مقررات مربوط به مصرف برسد». ریاست فرهنگستان زبان و ادب فارسی پیش از این به عهده دکتر غلامعلی حدادعادل بود و از چند هفته پیش دکتر حسن حبیبی به این سمت منصوب شده است.

مناقشه قره باغ در سازمان ملل

بررسی درخواست جمهوری آذربایجان درخصوص مناقشه قره باغ در سازمان ملل آغاز شد. مذاکره بررسی درخواست جمهوری آذربایجان درخصوص مناقشه قره باغ، روز سه شنبه در پنجاه و نهمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد آغاز شد. به گزارش خبرنگار شبکه تلویزیونی «لیدر» جمهوری آذربایجان از نیویورک، در اولین روز این مذاکرات، «المار محمد یاراف» وزیر امور خارجه این کشور سخنرانی نمود که طی آن ارمنستان را به اسکان ارمنی ها در این منطقه در سالهای اخیر متهم کرد. وی گفت: دولت ارمنستان با برنامه ریزی ویژه ای، به افراد اسکان یافته در این منطقه وامهای درازمدت اعطاء و آنان را از هرگونه مالیات معاف می کند. به گفته محمدیاراف، اکثر افراد ارمنی ساکن در منطقه قره باغ از کشورهای همسایه و خاورمیانه وارد می شوند. وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان، در بخشی از سخنان خود با تاکید بر اینکه اسامی سرزمین های مورد مناقشه تغییر داده می شود، افزود: سیستم پولی و مالی جمهوری خودخوانده قره باغ کوهستانی نیز تحت نظارت بانک مرکزی ارمنستان قرار دارد. برپایه این گزارش، نمایندگان پاکستان و ترکیه طی سخنانی در این اجلاس خواستار حل مناقشه قره باغ براساس تامين تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان و در چارچوب مقررات حقوق بین الملل شدند.

روزهای معارفه فرهنگی مناطق آذربایجان

در راستای آشنایی بیشتر دانشجویان با فرهنگ مناطق آذربایجان دانشجویان تورک دانشگاه شهید بهشتی اقدام به برگزاری مراسمی دوروزه خواهند نمود. از کلیه دانشجویان و هنرمندان به خصوص گروه های موسیقی برای شرکت در این مراسم دعوت به عمل می آید. زمان: ۱۹ و ۲۰ آذر ماه ۱۳۸۳ مکان: میدان تجریش، میدان قدس، خیابان دربند، دانشگاه پیراپزشکی، خانه فرهنگ دانشجویان. تلفن تماس: ۰۹۱۴۴۱۱۰۶۸۰ نادر میران.

برخی تجمع کنندگان دانشکده ادبیات دانشگاه ارومیه به کمیته انضباطی فراخوانده شدند

چند تن از دانشجویان شرکت کننده در تجمعات دانشکده ادبیات دانشگاه ارومیه در تماسی با ایسنا از احضار خود به کمیته انضباطی خبر دادند. اتهام این دانشجویان برپایی تجمع و توهین به شورای صنفی دانشکده ادبیات اعلام شده است. در بین دانشجویان فراخوانده شده به کمیته انضباطی نام برخی اعضای شورای مرکزی انجمن اسلامی دانشجویان نیز دیده می شود. گفتنی است: در پی کشته شدن یکی از دانشجویان دانشکده ادبیات که در حال عبور از عرض خیابان والفجر بود دانشجویان دانشکده ادبیات با برپایی تجمع، خواهان نصب پل عابر پیاده و سرعت گیر مناسب در خیابان والفجر بودند

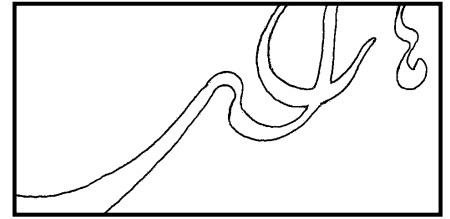
برگزاری همایش آچیل سحر در کانون مطالعات آذربایجان شناسی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

در دوم آذرماه یک همایش فرهنگی با عنوان «آچیل سحر» شامل برنامه های متنوع فرهنگی و اجتماعی با استقبال گسترده و شرکت فعال دانشجویان و اعضای هیئت علمی و گروهی از اهالی ارومیه در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه تشکیل شد. این همایش به همت کانون مطالعات آذربایجان شناسی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارومیه موسوم به «آذکاب» و با حمایت مدیریت دانشگاه پزشکی در آمفی تئاتر دانشکده با حضور بیش از ۶۰۰ نفر از ساعت هشت شب لغایت دوازده نیمه شب ادامه داشت. سخنرانان این همایش درباره آذربایجان و مسأله ملی، شعر ترکی، پتانسیلها و ظرفیتهای زبان ترکی به ایراد سخن پرداختند.

اولین روزنامه دانشجویی دانشگاه ارومیه منتشر شد

«هم آوا» اولین روزنامه دانشجویی دانشگاه ارومیه امروز به صاحب امتیازی و مدیرمسئولی سجاد نیکنام منتشر شد. این روزنامه که با زمینه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی در ۲ صفحه A3 در دسترس دانشجویان قرار گرفته است، بعد از روزنامه های دانشجویی دانشگاه های تهران و امیرکبیر، سومین روزنامه دانشجویی در کشور است. سجاد نیکنام در ستون «نگاه روز» اولین شماره روزنامه اش نوشته است: روزی که هم آوا هفته نامه شد، خیلی ها خرده گرفتند و انتشار هفته نامه را با امکانات موجود امری مضحک و حتی غیرممکن تلقی نمودند، حال که هم آوا روزنامه شده است، می خواهیم با همکاری هیات تحریریه فریاد مکتوب دانشجویان باشیم تا بگوئیم خاموشی نشریات را باور نداریم وی افزوده است: روزنامه هم آوا هر روز در تمام دانشکده های دانشگاه توزیع خواهد شد و همچنین انجمن اسلامی دانشجویان در صورت توافق روزنامه را در دفاتر خود به فروش خواهد رساند اولین شماره روزنامه دانشجویی دانشگاه ارومیه مطالبی از قبیل «هم آواتر از همیشه آمده ایم»، «انتخابات دوباره بوش پایان تبلیغات دروغین»، «کدام عید را بیشتر دوست داریم»، «اندوهگین، اندوهگین» و چند خبر سیاسی و دانشگاهی را در خود جای داده است گفته می شود، روزنامه هم آوا در دانشکده های ادبیات و فنی و مهندسی دانشگاه ارومیه با استقبال خوبی از طرف دانشجویان روبرو شده است.

نشریه دانشکده فنی دانشگاه تهران - آذر ۸۳

نشریه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی

هارای

آدرس: میدان انقلاب، خیابان ۱۶ آذر، ساختمان فولاد، واحد نشریات دانشجویی

مدیر مسئول و صاحب امتیاز:

تقی یوسف زاده

همکاران این شماره:

سالک مولایی، حسین قاسمی، پاشا قندچی،

داور کریم وند، نیما اصغر نیا

فرزند آذربایجان سلمان گلزنی جهان

به مناسبت ۱۰۲ مین گل ملی دایی

دایی در تاریخ ۳۱ فروردین ماه ۱۳۴۸ در اردبیل به دنیا آمد که با توجه به شرایط خانوادگی اش، پیش بینی رسیدن او به این مرحله از پیشرفت کمی سخت بود. او فقط پنج برادر دارد که تمام

دوران کودکی خود را با آنها فوتبال بازی کرد؛ اما تنها علی بود که توانست یکی یکی قله‌های فوتبال آسیا را فتح کند. بچه باهوش خانواده اما در تحصیل هم موفق بود و توانست در رشته مهندسی متالوژی از دانشگاه صنعتی شریف فارغ‌التحصیل شود. با این حال فوتبال بیش از این اجازه پیشرفت در تحصیل را به او نداد. دایی که در زادگاهش در تیم استقلال اردبیل بازی می‌کرد در تهران و همزمان با تحصیل در باشگاه تاکسیرانی بازی کرد تا این‌که توسط ناصر حجازی کشف شد و به بانک تجارت تهران رفت. او از همان جا به تیم ملی دعوت شد تا اولین بازی ملی خود را در سال ۱۹۹۳ مقابل تیم ملی پاکستان در جام اکو انجام دهد. چند بازی در این جام موقعیت او را در تیم ملی محکم‌تر کرد تا این‌که در مرحله دوم مسابقات مقدماتی جام جهانی ۱۹۹۴ به یکی از بازیکنان کلیدی تیم ملی تبدیل شد. او همان سال بهترین گلزن مسابقات شد تا از سوی کنفدراسیون فوتبال آسیا به عنوان بهترین بازیکن آسیا هم انتخاب شود. از همان موقع علی دایی استارت پیشرفت را زد. بعد از این بازی‌ها به پرسپولیس آمد و بعد از دو فصل بازی به السد قطر رفت. دایی در بازی‌های جام ملت‌های آسیا ۱۹۹۶ آقای گل شد و بهترین بازی‌ها را انجام داد تا دیگر آسیا برای او کوچک جلوه دهد. همان سال او به همراه کریم باقری به آرمنیابیل‌فلد آلمان رفت و با زدن چند گل حساس برای این تیم و ارائه بازی‌های خوب در مقدمات جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه به بایرن مونیخ نزدیک شد. این یکی از بزرگترین افتخارات علی دایی در تاریخ بازیگری‌اش محسوب می‌شود، به ویژه این‌که او با بایرن به فینال جام باشگاه‌های اروپا هم راه پیدا کرد که در آخرین لحظات قهرمانی را به منچستر یونایتد سپرد. دایی البته در آن بازی فرصت حضور در زمین را پیدا نکرد؛ اما همین‌که تا آنجا پیش رفت کار چندان ساده‌ای نیست. سال بعد او با قراردادی خوب به هرتابرلین منتقل شد تا حساس‌ترین گل‌های دوران بازی‌اش را برای این تیم بزند. دو گل به چلسی و یک گل به آث میلان در جام باشگاه‌های اروپا نام او را در تاریخ باشگاه هرتابرلین ثبت کرد تا همان سال به عنوان تنها آسیایی گلزن در تاریخ جام باشگاه‌های اروپا، عنوان برترین بازیکن سال آسیا را هم برای دومین بار به خود اختصاص دهد. دایی دو سال برای هرتا بازی کرد و سپس به الشبای امارات آمد و بعد از یک فصل بازی در این تیم به تیم سابقش پرسپولیس برگشت. او در بدترین سال‌های پرسپولیس، آقای گل لیگ برتر ایران شد؛ اما به خاطر اختلافاتی که با علی پروین داشت در این تیم نماند و در آخرین لحظات فصل نقل و انتقالات به صبাবاتری رفت. او در بازی برابر لائوس که چندی پیش برگزار شد. ۱۰۲ مین گل ملی خود را به ثمر رساند و به این ترتیب به رکوردی جاودانه دست یافت.

تماشاگران مشهدی از علی دایی تقدیر کردند

در جریان دیدار تیم‌های ابومسلم خراسان با صبাবاتری، تماشاگران مشهدی از علی دایی مهاجم و گلزن برتر تیم ملی پیش از بازی ابومسلم با صبাবاتری تقدیر کردند. تماشاگران مشهدی از ساعتی قبل از شروع بازی با تشویق‌های مکرر خود از علی دایی به عنوان قهرمان ملی یاد کردند. در ورزشگاه تختی مشهد نیز با پرچم‌هایی از دایی به عنوان قهرمان اسطوره‌ای فوتبال ایران و جهان قدردانی شده بود. پیش از آغاز بازی دو تیم از سوی باشگاه ابومسلم یک حلقه گل و لوح تقدیری به کاپیتان تیم ملی توسط سردار ملاحی اهدا شد.

نظرسنجی فیفا در مسابقات مقدماتی جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان

علی دایی تاثیرگذارترین مهاجم آسیایی در میان فوتبال دوستان جهان علی دایی کاپیتان تیم ملی کشورمان بیش از همه‌ی مهاجمان آسیایی، فوتبال دوستان جهان را تحت تاثیر قرار داده است. در نظرسنجی سایت فدراسیون بین‌المللی فوتبال، فیفا آمده است، «کدام یک از مهاجمان آسیایی، علاقه‌مندان فوتبال جهان را در مسابقات مقدماتی جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان بیشتر تحت تاثیر قرار داده است؟ بر اساس نتایج به دست آمده علی دایی کاپیتان تیم ملی کشورمان تا کنون با ۷۲ درصد امتیاز در صدر مهاجمان آسیایی این نظرسنجی قرار دارد. هونگ یونگ جواز کوهی شمالی با ۱۰ درصد، کولی اف از ترکمنستان با ۴ درصد و هائو های‌دونگ از چین با ۳ درصد در رتبه‌های بعدی قرار دارند. بی‌تردید پس در اختیار داشتن عنوان بهترین گلزن جهان در سال ۲۰۰۴ و رکورددار گلزنی در تاریخ فوتبال جهان این نظر سنجی می‌تواند مهر تاییدی بر توانمندی‌های کاپیتان تیم ملی فوتبال ایران باشد. همچنین قرار است باشگاه پیروزی (پرسپولیس) در مراسمی ویژه از علی دایی تجلیل کند. به گفته‌ی یکی از مسوولان باشگاه پیروزی این مراسم با حضور شخصیت‌های اول ورزش کشور و در آینده ای نزدیک برگزار خواهد شد. علاوه بر این از علی دایی مهاجم یکصدوودو گله‌ی جهان و تیم ملی فوتبال ایران در شهر دوی امارات تقدیر به عمل می‌آید. دایی که نخستین بازیکن فوتبال جهان است که به رکورد یکصد گل ملی دست یافته، جایزه‌ی خود را از «شیخ احمد بن سعید آل مکتوم» رئیس هوایمایی امارات و رئیس هوایمایی شهری دوی پانزدهم آذر دریافت خواهد کرد

آموزش قوپوز (اشیق سازی)

تعلیم ساز ملی آذربایجان- قوپوز- توسط اساتید برجسته آذربایجان، سولدوز و سیروس مهدی پور.

تلفن: ۰۹۱۲۱۴۴۳۰۷۸

دعوت به همکاری

دوستانی که مایل به همکاری با ما یا فرستادن مطلب و مقاله می باشند با ما تماس بگیرند:

۰۹۱۲۳۸۸۸۲۲۱

Email:

haray_dargisi@yahoo.com

مجوز نشریه ی پول تمديد نشد

گفته می شود از شماره ۴۳ به بعد دانشگاه، به علت سیاست هایی که این نشریه در پیش گرفته بود از کمک مالی به این هفته نامه - که از طرفداران

زیادی در بین دانشجویان ترک برخوردار بود- خودداری می کرد. تا اینکه در شماره ۵۷ دانشگاه مجوز پول را تمدید نکرد. با این وجود این نشریه تا شماره ۶۳ چاپ شد. آخرین پول به مدیر مسئولی علی محمدی روز یکشنبه هفته قبل پخش شد.

در ۲۷ آذر کتاب بگیریم

هر حرکت جهت رسیدن به اهداف خود باید نسبت به مقتضیات زمان پیشرفت نماید و هر روز یک پیروزی و لوء کوچک بدست آورد و یک بعد آن نسبت به ابعاد دیگر حرکت برتری کامل داشته باشد و با استفاده از این بعد در ابعاد دیگر نیز پیشرفت نماید در غیر این صورت حرکت ناقص شمرده میشود. با توجه به این نکته، حرکت ما نیز از این قاعده مستثناء نیست و بعد فرهنگی این حرکت نسبت به ابعاد دیگر آن، برتری کامل دارد و مردم ترک ایران باید با بالا بردن سطح فرهنگ، زمینه را برای رشد در سایر جهت ها فراهم نماید. ما ادعا می کنیم که ۲۷ میلیون نفر از مردم ایران ترک زبانند و اکثراً در جهت حرکت ملی گام بر میدارند باید در عمل نیز این ادعا را ثابت کنیم البته در مراسم سالانه در قلعه بابک با وجود مشکلات فراوان با حضور چند صد هزار نفری این ادعا ثابت شده است و با ایمان کامل به این که ملتمان بیشتر از ویژه تبریز جمع آوری نموده و به آتش کشیدند تا صحنه فرهنگی دعوت مینماییم. تاریخ ۲۶ آذر سال ۱۳۲۵ شمسی روزی است که دستور قتل عام دارندگان کتابهای ترکی توسط رژیم پهلوی صادر شد. با قتل عام صاحبان کتاب های ترکی، کتاب ها را نیز در مرکز شهرها به ویژه تبریز جمع آوری نموده و به آتش کشیدند تا فرهنگ آذربایجان را از بین ببرند. امسال در سال روز همان عمل ارتجاعی یعنی ۲۶ آذر سال ۱۳۸۳ وظیفه ما است که تنها با خریدن یک جلد کتاب به زبانهای ترکی یا فارسی در موضوع آذربایجان اعمال رژیم پهلوی را محکوم نموده و ضمن حمایت و ارج نهادن به کار ناشران، نویسندگان، شعرا، محققان، مترجمان و فروشندگان توان علمی خود را نیز بالا ببریم و به میمنت شکست دشمن در این روز با هدیه دادن یک جلد کتاب ترکی به دوستان یا نزدیکان خود جشن فرهنگی برگزار نماییم که با این عمل ضمن حمایت از نویسندگان و ناشران کتاب های ترکی وحدت و همدلی را بین فعالین حرکت ملی و مردم آذربایجان افزایش بدیم و این را به یاد داشته باشیم که دشمن از هیچ چیز ما نمی ترسد به جز زبان و فرهنگ ما.

پس وعده ما در تاریخ پنج شنبه ۲۶/۹/۱۳۸۳ خریدن کتاب های ترکی

انتشارات اندیشه ی نو

مرکز فروش کتابهای ترکی آذربایجانی

آدرس: میدان انقلاب، اول کارگر شمالی، پاساژ

فیروز، طبقه دوم کدپستی: ۱۴۱۸۹

تلفن تماس: ۶۴۲۷۳۷۱

سایت هارای راه اندازی شد

Www.haray.tk

Www.haray.50megs.com

جشنواره موسیقی محلی آذربایجانی در سلماس برگزار می شود

مسوول روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان غربی، گفت: سومین جشنواره موسیقی محلی و اصیل آذربایجانی در اوایل دی ماه امسال در شهرستان سلماس برگزار می شود. بحرعلی محمودی گفت: این جشنواره در راستای استقبال از کنگره صفی الدین ارموی طی روزهای دوم تا چهارم دی ماه به مدت سه روز در محل مجتمع فرهنگی و هنری سلماس برگزار خواهد شد. وی اضافه کرد: در برگزاری این جشنواره اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان غربی، اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی سلماس و یک موسسه هنری مشارکت دارند. در مدت سه روز برگزاری این همایش هشت گروه منتخب موسیقی راه یافته به جشنواره به اجرای برنامه های مختلف هنری در قالب موسیقی اصیل ایران و آذربایجانی و موسیقی محلی اقدام خواهند کرد. محمودی همچنین گفت: در حاشیه این جشنواره سمینار علمی و تخصصی موسیقی با شرکت موسیقی دانان کشور و استان انجام می شود. کنگره بین المللی صفی الدین ارموی از موسیقیدان بزرگ قرن هفتم هجری ایران زمین با شرکت موسیقی دانان داخلی و خارجی به مدت سه روز در شهرهای تهران و ارومیه برگزار خواهد شد.

تندیس رضازاده در اردبیل نصب می شود

تندیس حسین رضازاده در بزرگترین میدان شهر اردبیل نصب می شود. شهردار اردبیل در جلسه ماهانه روسای هیئتهای ورزشی استان اردبیل گفت: شان قهرمانانی مانند رضازاده و دایی، همچنین استعدادهای بالقوه ورزش جوانان استان ایجاب می کند آنچه در توان داریم برای قهرمانان انجام دهیم. پیرمردن حمایت از قهرمانان ورزشی، توسعه مکانهای ورزشی و تحلیل از پیشکسوتان ورزش را از برنامه های شورای شهر و شهرداری اردبیل دانست و گفت: در حد امکان از همه رشته ها و هیئتهای ورزشی حمایت خواهیم کرد. مدیرکل تربیت بدنی استان اردبیل نیز از مصوبه شورای برنامه ریزی استان برای تحلیل از قهرمانان ورزشی خبر داد و گفت: براساس این مصوبه که به پیشنهاد کمیسیون تخصصی ورزش صورت گرفته است از سال ۸۳ به بعد به هریک از قهرمانان کشوری، آسیایی، جهانی و المپیک هدایای نفیسی مانند خودرو ملی و زمین مناسب اهدا خواهد شد. در ادامه این جلسه به آقایان جهان اللهبیاری، مجید عقیلی و علی ابیش وند به عنوان پیشکسوتان عرصه ورزش استان و حسین رضازاده، میناپورسیف، یوسف عطایی، احمد محمدی، حسین فرزانه، نادر مشروطه و مرصل وقری به عنوان قهرمانان ورزشی در عرصه های کشوری آسیایی و جهانی هدایایی داده شد.

داستان اذان تاریخی مؤذن زاده اردبیلی

تقدیر از سالها فعالیت قرآنی و مذهبی استاد مؤذن زاده اردبیلی، در دوازدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم انجام شد.

وی در خصوص دریافت لوح تقدیر از دست رئیس جمهور گفت: من و آقای خاتمی در اردبیل نیز همدیگر را دیدیم و ایشان گفتند که اذان مرا دوست دارند. وی درباره اذان تاریخی مشهور جهان اسلام نیز که در سال ۱۳۳۴ توسط خود وی خوانده شده است به ایسنا گفت: سال ۱۳۳۴ بود که در استادیوی بزرگ شش، واقع در میدان ۱۵ خرداد هر روز نیم ساعت اذان می گفتم. در یکی از روزها به مهندس محبی، مسئول استودیو گفتم، که می خواهم به یادگار اذانی بگویم. وی گفت که بهتر است این اذان را پس از افطار بخوانم. اما من دوست داشتم با دهان روزه این اذان را بگویم که در آواز «بیات ترک» و گوشه «روح الارواح» آن را اجرا کردم و در عمل همانی است که اکنون همگان آن را می شنوند.

استاد مؤذن زاده با اشاره به لزوم آشنایی مؤذنان و اذان گویان با ردیف دستگاه های موسیقی گفت، بدون آشنایی با این ردیفها هر چیزی که خوانده شود از قانده خارج است

دو اثر تاریخی مراغه در فهرست آثار ملی ثبت شد

دو اثر تاریخی خانه قدیمی شهلبیان و قبرستان تاریخی آغ کند در فهرست آثار ملی ثبت شد. خانه شهلبیان یکی از منازل تاریخی مربوط به دوران قاجاریه است که در محله شیخ تاج شهر مراغه واقع شده و ۴۵۰ متر مربع وسعت دارد. متن های گچبری شده و چوبی، ایوان بزرگ، نمای آجری، فرینه سازی ساختمان و نیز وجود مطبخ و محل اسکان غلامان از ویژگی های این اثر تاریخی است. قبرستان تاریخی آغ کند مربوط به دوره سلجوقی و ایلخانی بوده و دارای ۲۰ عدد سنگ قبرهای صندوقی و گهواره ای می باشد و با نقوش خاص هندسی و اسلامی مزین به آیات و احادیث و سخنان حکیمانه است.

هیات علمی ایرانی - خارجی به اردبیل اعزام می شود

به منظور تکمیل اطلاعات ماهواره ای به دست آمده از دشت مغان، هیات مشترک باستان شناسان ایرانی با کمک سه متخصص خارجی بررسی های میدانی لازم را در این منطقه آغاز می کنند. در راستای بررسی های اولیه که از سوی باستان شناسان ایرانی در منطقه تاریخی دشت مغان صورت گرفته و با توجه به تفاوت های اقلیمی - طبیعی موجود این دشت با نواحی حاصل خیز مشابه؛ گروه مطالعاتی ویژه ای با مشارکت متخصصان خارجی به اردبیل اعزام می شوند.

آرامگاه سلطان سنجر سلجوقی در ترکمنستان مرمت و بازسازی شد

آرامگاه سلطان سنجر سلجوقی پس از بازسازی و مرمت، با حضور دهها کارشناس و مورخ بین المللی در منطقه تاریخی مرو در ترکمنستان افتتاح شد. بنای آرامگاه سلطان سنجر سلجوقی در قرن ۱۲ میلادی توسط محمد بن اتسیزاس سرخسی یکی از معماران مسلمان بنا شده و این بنا در فهرست سازمان فرهنگی ملل متحد (یونسکو) به ثبت رسیده است. عملیات مرمت و بازسازی آرامگاه سلطان سنجر سلجوقی از سال ۲۰۰۱ میلادی توسط کارشناسان شرکت بین المللی تیکا ترکیه آغاز شده بود. سلطان سنجر سلجوقی آخرین پادشاه سلسله سلجوقیان در آسیای مرکزی و در منطقه خراسان بزرگ بوده است. در جریان حاکمیت ۴۰ ساله سلطان سنجر سلجوقی وی در ۱۹ جنگ در خراسان بزرگ بر خوانین و مدعیان سلطنت پیروز شد. سلطان سنجر سلجوقی پس از ۷۳ سال زندگی در تاریخ ۵۵۲ هجری قمری دیده از جهان فرو بست. همزمان با افتتاح این آرامگاه مرمت شده، کنفرانس بین المللی سلطان سنجر سلجوقی و دوران حاکمیت سلجوقیان در شهر مرو آغاز کرد. در این کنفرانس محققان و مورخان از ۲۳ کشور جهان از جمله یک هیئت ۱۱۴ نفری از ترکیه به سرپرستی بشیر اتالای وزیر مشاور ترکیه در امور آسیای مرکزی شرکت دارند. صفر مراد نیازاف رییس جمهوری ترکمنستان در پیامی به این کنفرانس از "سلطان سنجر سلجوقی بعنوان رهبری برجسته و خردمند یاد کرده و دوران حاکمیت وی را یکی از درخشان ترین دوران ترکمن ها ذکر کرده است.

موزه آذربایجان مقاوم سازی می شود

این ساختمان هیچگونه مقاومتی در برابر زلزله های احتمالی ندارد. موزه فعلی آذربایجان به دلیل معماری نامتناسب، دیگر جهت حفظ و نگهداری آثار تاریخی موجود در آن مناسب نیست. به گزارش گروه دریافت خبر ایسنا، مهندس اکبر تقی زاده اصل - رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری آذربایجان شرقی - با اعلام این مطلب افزود: با توجه به اینکه ساختمان موزه در اواخر دهه ۳۰ ساخته شده و در آن زمان توجهی به مسائل زلزله نشده است و با علم به اینکه این ساختمان هیچگونه مقاومتی در برابر زلزله های احتمالی ندارد و با توجه به اینکه حفظ و نگهداری آثار موجود واقع سرمایه های فرهنگی و تاریخی این مرز و بوم هستند، تصمیم داریم چند سال آینده این ساختمان مقاوم سازی و تغییرات اساسی در آن انجام خواهد شد

ساعدی از حضور در جنبش آذربایجان نا خاموشی ابدی در پاریس

دوم آذرماه سالروز خاموشی غلامحسین ساعدی نماینده نویس بزرگ ایران است که در غربت قلبش از طیش بازایستاد و در فرانسه به خاک غربت سپرده شد. ساعدی در تبریز و دریک خانواده متوسط متولد شد. به سازمان جوانان فرقه دموکرات آذربایجان پیوست. پس از کودتای ۲۸ مرداد در دانشگاه تبریزی پزشکی خواند و دکترایش را در رشته روانپزشکی گرفت. در سال ۱۳۳۹ برای گذراندن خدمت سربازی به تهران آمد و در همین سالها نمایش نامه ها و داستانهایش را در نشریه «سخن» چاپ کرد. در آغاز دهه ۴۰ مطب دلگشا را باز کرد و درگیر طبابت فقرا و کارهای ادبی، سیاست و راه انداختن نشریات ادبی دهه چهل شد. دهه ۴۰ و ۵۰ دوران اوج و شکوفایی ساعدی است. تمام مجموعه های درخشان او در این دهه منتشر شد. او خود را در رشته پزشکی محصور نکرد. روزنامه نگاری را نیز پی گرفت. دوازده شماره نشریه «القباء» - شش شماره در ایران و شش شماره در فرانسه - را منتشر کرد. کارهای تحقیقی مشترک او و شاملو نیز در همین دوران منتشر شد. ساعدی در دهه ۱۳۴۰ به همراه جلال آل احمد با هویدا ملاقات کردند تا سرانجام سانسور را به او یادآوری کنند. نه هویدا گوشش بدهکار شد و نه بالاترهای هویدا. رژیم کودتا سوار بر اسب مراد می تاخت. آل احمد و ساعدی بجای از آن پس بجای توصیه و نصیحت به حکومتیان خود دست بکار شدند و تبدیل شدند به مبتکران تاسیس کانون نویسندگان ایران. با بسیاری از مبارزان دو دهه ۴۰ و ۵۰ درارتباط بود و به همین دلیل نیز بارها از سوی ساواک دستگیر شد. سرانجام، ساواک بعنوان بدعت گذار اعتراف گیری (که بعدها در جمهوری اسلامی کامل شد) متن توبه نامه ای را از ساعدی منتشر کرد، که ضربه ای مهلک بر روحیه ساعدی بود. در سال ۱۳۵۶، همزمان با گشوده شدن فضای سیاسی ایران به یاری سازماندهندگان شبهای شعر کانون در انستیتو گوته شتافت. ساعدی در سال ۱۳۶۰ ناچار به ترک ایران و مهاجرت شد. در دوم آذرماه ۱۳۶۴ در اثر خون ریزی داخلی در پاریس چشم برجهان بست و در کنار نویسنده محبوب خویش صادق هدایت به خاک سپرده شد. دهقانان کنده شده از زمین، روشنفکران مردد و بی هدف، گدایان و ولگردانی که آواره در حاشیه اجتماع زندگی می کنند، قهرمانان داستان ها و نمایشنامه های ساعدی اند. «عزداران نبیل»، «توپ»، «ترس و لرز»، «سفرها و پژوهشها وی در نقاط جنوبی ایران مایه می گیرند. ساعدی در «واهمه های بی نام و نشان» و «گور و گهواره» اضطراب زندگی در تهران را به نمایش می گذارد. قهرمانان این داستانها بیشتر روشنفکران آرمان باخته و سرخورده هستند که با غمگینی به مقابله دنیا می روند.